

گیلن باره :

در بیماری گیلن باره سیستم ایمنی بدن به میلین اعصاب (ماده ای که اعصاب را می پوشاند) حمله کرده و سبب التهاب و نابودی آن می گردد . در نتیجه هدایت پیام ها در اعصاب دچار مشکل شده و اعصاب پیام ها را به درستی به اندام ها انتقال نمی دهند که در نتیجه عضلات دچار ضعف می شوند .

مبتلا شدن به عفونت های ویروسی باعث تسریع در بروز علائم می شود . گیلن باره معمولا ظرف مدت دو هفته پیشرفت کرده و به حداکثر شدت خود می رسد ولی این روند پیشرفت به بیش از ۴ هفته نمی رسد .

علت نامشخص است . اما مواردی مانند واکسیناسیون ، بروز عفونت های باکتریایی یا ویروسی مانند آنفلوانزا ، پنومونی ، ایدز و ... می توانند باعث بروز این بیماری شوند .

علائم :

- ضعف عضلانی شدید که ابتدا در پاها شروع شده و به قسمت بالای بدن پیشرفت می کند
- کاهش رفلکس ها در اندام های انتهایی
- درگیری اعصاب جمجمه ای که منجر به اختلال در صحبت کردن ، جویدن و بلعیدن می شود .
- درد عضلات
- بی حسی پا ها و دستها
- درگیری اعصابی که به دیافراگم و عضلات بین دندهای عصب دهی می کنند و منجر به نارسایی تنفسی عصبی عضلانی می گردد .
- درگیری اعصاب جمجمه ای بخصوص عصب بینایی ممکن است منجر به کوری شود .
- درگیری و اختلال در عملکرد اعصاب خودکار یا کاهش عملکرد دستگاه قلب و عروق به صورت افزایش یا کاهش ضربان قلب و فشار خون متغیر

- اختلال حسی به صورت سوزن سوزن شدن ، گزگز و مورمور کردن ، سستی و لرزش عضلات ساق پا (یک طرفه یا دو طرفه) ، مورمور شدن حتی به اندام های بالا تنه مانند شانه و بازوها و ... رسیده و در صورت پیشرفت منجر به فلج کامل می شود .

تشخیص :

- با شرح حال ، معاینه و بررسی علائم و نشانه ها
- گرفتن مایع مغزی نخاعی
- تست های بررسی نوار عصب و عضله
- آزمایش خون

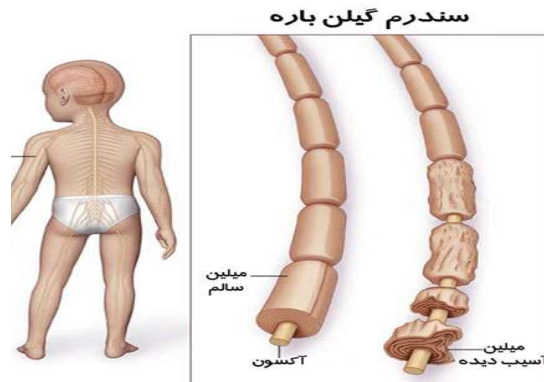

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
لرستان

مرکز آموزشی درمانی شهدای عشایر

گیلن باره

واحد آموزش سلامت- بازنگری ۱۴۰۴

سایت بیمارستان:

<http://shohada.lums.ac.ir>

شماره تلفن های بیمارستان: ۷-۳۳۲۳۶۴۰۱

مراقبت در منزل :

- تا زمان بهبودی کامل بیمار ، ممکن است زمان زیادی طول بکشد . ممکن است نیاز باشد بیمار مدتی از عصا و واکر یا صندلی چرخ دار برای حرکت استفاده کند تا دوباره عضلاتش قوی شده و بتواند به راحتی و بدون کمک دیگران راه برود .
- فیزیوتراپی اندام های مبتلا و تشویق بیمار به حرکت کردن جهت انعطاف پذیری عضلات و اندام ها
- تغییر وضعیت مرتب بیمار
- کمک و حمایت بیمار جهت کاهش ترس و اضطراب وی
- تغذیه مناسب (استفاده از غذاهای پر پروتئین و پر کالری ، غذا در حجم کم و دفعات زیاد عدم مصرف نوشابه های گازدار ، حبوبات و غذاهای نفاخ مانند کلم و ...)
- مصرف آب و مایعات کافی
- پرهیز از مصرف سیگار و الکل

منابع : درسنامه پرستاری داخلی و جراحی مغز و اعصاب
ترجمه زهرا مشتاق ویراست چهاردهم ، ۲۰۱۸

درمان :

گیلن باره به علت احتمال پیشرفت سریع و نارسایی تنفسی یک فوریت پزشکی به شمار می آید و نیازمند کنترل در بیمارستان است . بعضی بیماران ممکن است نیاز به بستری در بخش مراقبت ویژه و انجام مراقبت های خاص مانند وصل بیمار به ونتیلاتور داشته باشند

اقدامات درمانی :

۱-پلاسمافورز (تعویض پلاسمای خون) : از یک ماشین مخصوص جهت تعویض پلاسمای خون استفاده می شود که خون به درون آن کشیده شده و پروتئین های حمله کننده به سیستم عصبی از خون جدا می شوند .

۲-تزریق ایمونوگلوبولین : این دارو جهت تقویت سیستم ایمنی به بیمار تزریق می شود .

۳-داروها : استفاده از داروهای ضد انعقاد جهت جلوگیری از لخته شدن خون در پاها به علت بی حرکتی ، استفاده از داروهای کنترل کننده مشکلات قلب مثل افزایش یا کاهش فشارخون ، داروهای مسکن جهت کاهش درد طبق تجویز پزشک